

פ ר ר ט ו ק ו ל מ ס' 8/א

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ד', ו' בטבת תשס"ז - 21.12.55 בשעה 09.00.

הסתתפו: פ. אונא - היו"ר
ב. אזניה
ע. איכילוב
ס. בגין
ז. ורהפטיג
י. ישעיהו
ג. לוקר
ג. ניר
י. ש. רוזנברג
י. שופמן

בעדרו: ע. אסף
א. אלטמן
מ. ברך
י. הרדי
ש. הלל
ת. טוכי
ה' כמיס
ס. סנה
ס. קטיס
ח. רובין

מוזמנים: פ. רוזן - סר המשפטים
ח. כהן - היועץ המשפטי
ה' גלאס - מסר ד המשפטים

סדח-היום: א.1 חוק נוטריונים למסמכים יוצאי-חוץ (תיקון).
א.2 חוק לתיקון פקודת בתי-הסוהר.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר פ. אונא:

א.1 חוק נוטריונים למסמכים יוצאי-חוץ (תיקון).

בעבור על הנוסח של הסעיפים כפי שהחלטנו.

היו"ר ס. אונא:

ד.ט.

ועדת החוקה, חוק ומספט (א/8)
21.12.1955
חוק בוטריונים ומספטים
יוצאי חוץ, (תיקון)

(אין הערות)

סעיף 1א.

סעיף 1ב.

ז. ורהפטיג: בנוגע למספט, לפי התקנות שהותקנו על פיו, מה יהיה בנוגע למקרה שבוטריון יקח אגרה סופרזת? מה אם בכך הצד שטעוניו במספט?

ח. כהן: אין בענין זה שינוי של החוק המקורי, ובחוק המקורי לא היו הסתייגויות בנוגע לזה.

ה' בלאס: לפי המצב הנוכחי אי אפשר להכיר בכלל, על פי המספט, כמה אגרה בלקחה. אין זאת אומרת שטר המספטים לא יתקין תקנה אשר תקבע כי יש לכתוב בתוך המספט כמה שולם באגרה.

ט. בנין: מדוע לא להסתפק במלים, אם בפעולה הבוטריונית הנדונה עבר הבוטריון על סכויותיו?

ח. כהן: אני מסכים לכך.

ז. ורהפטיג: אני מציע צמצום, אם עבר הבוטריון על סכויותיו לפי סעיף 1א.

הוחלט: 1) לקבל את גירסה א'.
2) לקבל את הצעת ט. בנין האומרת להסתפק במלים, אם בפעולה הבוטריונית הנדונה עבר הבוטריון על סכויותיו ולמחוק את הסיפא.

סעיף 1ג.

ח. כהן: אני מבקש לתקן את הנוסח ולכתוב: "מבקש אימות לפי סעיף 1ב.", אחרת אפשר לפרש זאת כאילו המדובר באימות של הבוטריון.

ט. בנין: אני מציע לכתוב במקום "מי שהוא ימנה לכך" - "מי שיתמנה לכך על-ידו".

הוחלט: 1) לקבל את הצעת היועץ המשפטי להוסיף אחר המלים "מבקש אימות" את המלים "לפי סעיף 1ב".

2) לקבל את הצעת ט. בנין האומרת לכתוב במקום "מי שהוא ימנה לכך" - "מי שיתמנה לכך על-ידו".

(אין הערות).

סעיף 1ד.

(לסעיף 5 - אין הערות).

סעיף 2.

ז. ורהפטיג: לסעיף 5אז אם כבר ישנם סעיפים-קטנים, מדוע לחבר שני דברים בטעיה-קטן אחד? אפשר לחלק לשני סעיפים את סעיף-קטן (1): בהג בדרך בלתי הוגנת במילוי

ז. ורהפטיג:

תפקידו זה דבר אחד, והרשה להסתמך בסמו כנוטריון - זה דבר טוב. כמו כן אני מציע את הסעיף-הקטן האוסר "נהג בדרך בלתי הוגנת במילוי תפקידו להעביר לסעיף-קטן (4), מפני שכל הסעיפים דנים בהתנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו, וזה הכלל.

הנחלט: 1. לקבל את הצעת ז. ורהפטיג לחלק את סעיף-קטן (1) לסניט.

2. לקבל את הצעת ז. ורהפטיג להעביר את הסעיף-הקטן הדין בהתנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו של הנוטריון - כסעיף-קטן (4).

ס. כגין:

ביטוח הסנקציה אינו נראה לי. מוטב לכתוב לאיזו תקופה, במקום לכתוב "לתקופה שתקבע". גם הנוסח "וסר המספסכים יפעל לפי המלצה" הוא מאוד לא ברור, אם מוטלת על סר המספסכים לבצע את החלטת הוועדה, צריך לכתוב כי סר המספסכים יוציא לפועל את המלצת הוועדה.

י. ט. רוזנברג:

מדוע צריך לעבטו במקרה שהוא מקבל סכר לטטה ספה שנקבע - זה ברור; זמי התחרות. אבל אם הוא אינו רוצה לקבל כל סכר, זו כבר אינה התחרות.

ה' גלאס:

זה החוק הקיים זה חטט שבים, והוא לא גרם לתקלות.

ח. כהן:

הנוטריון יכול לאמר: אני בעד האיטור הנוטריוני לא אקח כלום, אבל אקח עשר לירות בסביל קריאת המסמך, שזאת אני עושה בתור עורך-דין. מוטב להשאיר לוועדה לקבוע אם היה לכך טעם או לא.

להערתו של חבר הכנסת בגין: אני כלל אינני בלהב מהסלת חובה על סר המספסכים לפעול לפי המלצה של מישהו, ללא שיקול דעת. אנחנו עושים זאת לגבי נשיא המדינה, מסיבות קונבנציונליות, אבל אין אנחנו מעוניינים לעשות זאת לגבי חברי ממשלה. אני הייתי מעדיף שיהיה פגם מסוים באלגנציה-יוריסט, והייתי טוטר זאת להחלטת הוועדה מבלי להטריח את סר המספסכים לתת את אישורו, ובלבד שאפשר יהיה לסחוק את ההוראה האוסרת כי הוא חייב לפעול לפי המלצת הוועדה.

ז. ורהפטיג:

אבל סר המספסכים הוא הנותן את הרשיון, ולכן הגיוני שהוא גם יבטלו.

הוא גם נותן את הרשיון על-פי המלצת הוועדה. ח. כהן:

ב. אזניה: אני חושב שצריך להשאיר זאת. בכל זאת, סר המספסכים הוא שנתן את הרשיון.

ח. כהן:

אם להשאיר את ההוראה, חוטבני סמכחצנת השפה יותר יפה לאמר שהוא יפעל לפי המלצת הוועדה מאשר שהוא יוציא-לפועל את המלצתה. מוציאים לפועל פס-דין. המלצה אינה ניתנת להוצאה-לפועל.

21.12.55

חוק נוסדיוניס למסמכיס
יוצאי-חוץ(תיקון)

מדוע לא נכתוב כי סר המספסס יתרה, יתלה
או יבטל את הרסיון, לפי המלצת הוועדה?

י.ט. רוזנברג:

אפשר לנסח זאת כך:

ח. כהן:

מצאה הוועדה אחד מאלה: (ואז להכניס את סעיפס
קטנים (1), (2), (3) ו-(4)), יתרה סר המספסס בנוסדיון או יתלה את רסיונו
לתקופה שתקבע הוועדה או יבטל את הרסיון. ז"א, על-ידי נוסח זה נותנים
לוועדה את הסמכות לקבוע את העובדות, אבל ניתן סיקול דעת לשר המספסס
בקביעת העונש המתאים.

גם אני חושב כי לפי הבסיון והמציאות טובב
סר המספסס יקבע את העונש.

י.ט. רוזנברג:

כדי לקבוע את סידת העונש צריך לסמוע את הדיון
ולהתרסס טסטיעת העדויות. אני חושב שמוסב

פ. רוזן:

להשאיר את הנוסח כמו שהוא.

אני מציע לנסח זאת כך: "סר המספסס יתרה,
יתלה או יבטל את הרסיון על-פי המלצת הוועדה לאחר

ס. כגין:

שהיא מצאה אחד מאלה---

אני מציע: סר המספסס יתרה, יתלה או יבטל -
(וכו') בהתחשב עם המלצת הוועדה. סה כדי להשאיר

ז. ורהפטיג:

דיסקרציה בידי סר המספסס.

כדי להשאיר סיקול דעת לשר המספסס אפשר לכתוב:
"סר המספסס רסאא, על פי המלצת הוועדה - - -".

ח. כהן:

לדעתי אין להשאיר דיסקרציה בידי סר המספסס.
זה בכל זאת שי פוט טסמעי, ויושבת ועדה בת ששה

ס. כגין:

אנשים כדי לקבוע זאת.

הוחלט: לדחות את ההצעה לתת לשר המספסס סיס סיקול
דעת בקביעת העונש.

אם אין סיקול דעת לשר המספסס, הניסוח יהיה
כזה: "סר המספסס יתרה בנוסדיון או יתלה את
רסיונו או יבטל את רסיונו אם באה לפניו המלצה על כך מאת הוועדה; והועדה
תמליץ בפני סר המספסס לאחוז באחד האמצעים האמורים אם מצאה אחד מאלה: "

ח. כהן:

הוחלט: לקבל את הצעת הנוסח של היועץ המספסס לרסאא
של הסעיף.

סעיף 3.

ה' גלאס:

לפי פקודת הרססס ניתנה סמכות לרסם בית-
המספסס המחוזי לאשר את החתימות של נוסדיונים לפי
החוק העותומני על נוסדיונים, אותם נוסדיונים המתמניח לצרכי מסמכיס ששימוסם
בארץ, לפי פקודת הנוסדיונים למסמכיס חוץ מ-1950 וכן לפי כל חוק אחר שדן

21.12.55

חוק בוסטריונים למסמכים
יוצאי-חוץ (תיקון).

ה' גלאס:

בבוטריונים. ההצעה הזאת באה להתאים את ההוראות האלה בכך שתחולתו של החוק מ-1950 תוצא מהסעיף 18 לפקודת הרשמים. (קריאת סעיף 18 לפקודת הרשמים).

אם יתקבל החוק הזה, סדר המסמכים או מי שיתמנה לכך על-ידו יהיו חייבים לאמת את החתימות. אך יהיה צורך להתאים את החוק הזה לחלק הסני: מה ייעשה בדבר אישור חתימות של בוסטריונים הפועלים לצרכי פנים. וזוהי מטרת סלוסה הסעיפים-הקטנים האלה.

ז. ורהפטיג:
אני מציע לקבל רק את סעיף-קטן (1), ובאשר לסעיפים-קטנים (2) ו-(3) להציע חוק נפרד.

אין זה סייך לחוק זה.

ח. כהן:
מבחינה טכנית צורך חבר הכנסת ורהפטיג. אבל אם הוועדה תחק את הסעיפים מן החוק הזה, אינני מבטיח כי הממשלה תציע תיקון נפרד בענין זה.

פ. רוזן:
אני מציע בכל זאת להשאיר זאת.

הוחלט: לקבל את הסעיף ללא שינוי.

סעיף 4.

ה' גלאס:
המטרה היא שתהיה לכשרד המסמכים לסלוח חוזרים לבוסטריונים להסביר להם את הענין.

הוחלט: לקבל את ההצעה לחוק את הסעיף.

2. חוק לתיקון פקודת בתי-הסוהר.

ח. כהן:
בהצעת חוק זו אנחנו מבקשים לתאם את סעיף 73 לפקודת בתי-הסוהר, 1946, עם החוק לתיקון דיני עונשין (דרכי ענישה) שנתקבל בכנסת השניה לפני כשנה. עד עכשיו הסמכות לתת את הרשיון הזה היתה בידי נציב בתי-הסוהר. אנחנו מציעים לתת את הסמכות הזאת כידו ועדת השחרורים, שהוקמה לפי החוק לתיקון דיני עונשין (דרכי ענישה). אנחנו רוצים להסמין את ועדת השחרורים לפסור את האסיר מן התבאים או מחלק מהם.

י. שופמן:
מתקבל על הדעת שיש לשחרר את האסיר מלכרעם פורמליים. אבל כל זה מצלצל כאילו היה מכוון לפושעים מועדים, ואותם אין משחררים לפני הזמן.

21.12.55

חוק לתיקון פקודת נתי-הסוהר

ח. כהן:
הרשיון להתהלך חופשי לפני תום תקופת המאסר נתן רק לפושעים חמורים, כלומר, לאנשים שקיבלו מאסר של למעלה משנתיים.

י. שופמן:
אני מבין שהיה מקרה של אסירי המחלת אשר לא רצו לחתום על הצהרה שהם לא יתחברו עם פושעים, מפני שגם לפני כן לא התחברו עם פושעים. אבל בדרך כלל מהו ההגיון בכך שאפשר יהיה לשחרר מן החובה שלא להתחבר עם פושעים? אני מבין שמטילא הוועדה לא תסתמס בסמכותה זאת ולא תשחרר מן התנאי הזה, אבל אין זה הקיצוני.

ח. כהן:
אני מבין את חבר הכנסת שופמן. אם הוא מתכוון לכך שהוועדה תהיה רשאית לשחרר אסיר מכל התנאים פרט לתנאי הזה של התחברות עם פושעים מועדים, הייתי מסכים לזה, כשלעצמי. או אולי הוא בא לטעון כי לא היינו צריכים לשחרר את האיש אשר לא רצה לחתום על התחייבות כזאת, יהיה האסיר אשר יהיה.

י. שופמן:
אני יכול לתת דוגמא אחרת: אדם שדרס מישהו לפנות. זוהי תאונת-דרכים. אדם כזה אינו פושע מועד, אלא הוא לא התחבר עם גנבים.

ח. כהן:
כשבילי זה אותו דבר. גם שהם אדרוש לחתום על התחייבות כזאת.

היו"ר ס. אונג:
כמה זה פוגע בו?

ז. ורהפטיג:
אני חייב להזכיר כי כאשר הוכנס התיקון בענין זה בוועדת החוקה, שר המשפטים התנגד למסירת הדבר לוועדת השחרורים. עכשיו באים לשלול ממנו סמכות בוטפת.

ח. כהן:
הפעם זה לפי בקשתו.

ז. ורהפטיג:
אני מסכים כי ועדת השחרורים תוכל לפטור את האסיר מחלק מן התנאים שפורכמו בתקנות, אבל אינני מסכים לכך שהיא תוכל להוסיף על התנאים האלה. תנאים שמתפרסמים בתקנות חלים על כולם, בעוד שכאשר ועדת השחרורים תחליט על כך, זה יהיה לגבי כל פרט ופרט, וזה כאילו לתת בידה את הסמכות להעביט.

ח. כהן:
על-ידי התיקון שלך אתה מחמיר, כי במקרה שהוועדה לא תוכל להוסיף את התנאים שתמצא לנכון, היא לא תשחרר את אותו אסיר.

י. ש. רוזנברג:
גם חבר הכנסת שופמן וגם חבר הכנסת ורהפטיג מדברים על הדברים מבחינה תיאורטית. יכול להיות מקרה של פושע מועד, אבל בכל זאת בתנאים מסוימים אפשר לשחרר אותו. יכול להיות מקרה שמישהו איננו פושע מועד, אבל קורה והוא הגיע לבית-הסוהר, ולאחר זאת נכנס לבית-הסוהר אחיו שהוא פושע מועד. האם יכולה הוועדה להתנות שהוא לא יתחבר עם אחיו? ואם יש אסיר אשר התנאים שנקבעו בתקנות אינם מספיקים לגביו, הרי אם הוועדה לא תוכל להבטיח את עצמה מן הספק, היא לא תשחרר אותו. דוקא על-ידי כך שמאפשרים לוועדה להוסיף תנאים, מאפשרים לה לשחרר אסירים במקרים שאלמלא זאת לא תשחרר אותם.

י. ט. רוזנברג: יש לי כמה תיקונים טכניים: אני מציע
סעיף-קטן (3) ינוא לפני סעיף-קטן (2).
בסעיף קטן (2) הייתי מוסיף כי הוועדה רשאית גם לשנות בתנאים.

ח. כהן: אפשר להוסיף: "כולו או מקצתו".

ע. איכילוב: אני רוצה להזכיר את הוויכוח שהתקיים בוועדה
של הכנסת השניה בקשר עם רצונה של הוועדה
להוציא את הסמכויות האלה מידי שר המסדה ולהעבירן לוועדה. הסעיף הזה
אינו אלא צעד קדימה באותו כיוון.

ס. בגין: אני רוצה להפנות את תשומת לב הוועדה לבעיה
קודמת למילוי התנאי, בעיית ההתחייבות למלא
תנאי. אני מסער שאסיר חייב לחתום על התחייבות למלא את התנאים האלה.
יש בעיה של שחרור האסיר מהתחייבות לקיים תנאים מסויימים, ויש בעיה של
שחרור אסיר מלקיים תנאים מסויימים. אני לא הייתי מסכים שהוועדה תשחרר
עברייני פלילי מן החובה שלא להתחבר עם פושעים מועדים. אבל יש מקרים
בהם אין לדרוש מטנו התחייבות שלא להתחבר עם פושעים מועדים, כי הוא
אינו מן הטיפוס של פושעים מועדים. הייתי מוסיף כי הוועדה רשאית לשחרר
אדם כזה מהתחייבות למלא אחרי תנאים מסויימים, או שהיא רשאית לשחרר
מקיום התנאים עצמם.

ז. ורהפטיג: אני מתנגד לכך שהוועדה תוכל להסיל עונש
שיט בו החמרה, באופן אינדיסידואלי. יתכן
שזה מקל מבחינה מעשית, אבל אינני דואג כל כך לאותו אדם כמו לכלל, ואם
הסייגים נקבעים לא לגבי כל פרט ופרט אלא לגבי הכלל, אני יכול לקוות
שהם יהיו יותר צודקים; אני מוכן לאפשר לוועדה לוותר על תנאי פלוני,
אבל לא להוסיף תנאים. הסייגים האלה עלולים לפעמים להיות כאלה שאסירים
יוותרו על השחרור ולא יחתמו על כך.

אם אמנם רוצים למסור לוועדה את הסמכות
להוסיף תנאים, הייתי מציע למחוק מן החוק את כל התנאים שנקבעו ולהשאיר
את הדבר בידי וועדת השחרורים, אשר תדון על כך בכל מקרה לחוד.

ח. כהן: לזה הייתי מסכים.

ב. אזניה: אני מסכים להצעת למסור את קביעת התנאים
לוועדה, אבל אם הצעה זו לא תתקבל, אני בעד
ההצעה כפי שהיא מופיעה כאן.

הבעיה היא כזאת: אם יש לוועדה חסרות בנוגע
לשחרורו של אסיר ואם לא נתן לה אפשרות להוסיף על התנאים שנקבעו, היא
לא תשחרר אותו.

אני מתנגד להצעת חבר הכנסת בגין להוסיף את
האפשרות לפטור את האסיר מהתחייבות לקיים את התנאים.

ס. בגין: אני מצטרף להצעתו של חבר הכנסת ורהפטיג למנוע
אפשרות של שרירות על-ידי קביעת תנאים "אד-הוק"
של ועדת השחרורים. זה מטיל גם אחריות גדולה על חברי הוועדה.

אשר להצעה המרחיקה לכת למחוק את התנאים הקיימים
ולהשאיר את קביעת התנאים בכל מקרה בידי הוועדה, לדעתי אין אנחנו זכאים
לעטות זאת, ואם המטלה תביע למסקנה חיובית בענין זה, היא תצטרך להציע
הצעת חוק.

האם אחרי קבלת התוספת בסעיף-קטן (2) תהיה
ועדת השחרורים רשאית לשחרר מן התנאי של

י. ש. רוזנברג:

מתן התחייבות?

חתימת ההתחייבות אינה אחד מן התנאים הסבויים
בסעיף 73. זה תנאי אחר אשר בקבע לפי סעיף

ח. כהן:

מיוחד.

האם מסילא היא יכולה לעשות זאת?

י. ש. רוזנברג:

אינני בטוח. על כל פנים, אני יכול לאמר
שהיא למעשה עשתה זאת.

ח. כהן:

בנוגע להצעתו הקיצונית של חבר הכנסת
ורחפטיג: יש חשיבות לכך שהאסירים ידעו
את המסגרת של התנאים לשחרורם. אינני רואה קושי לקבוע בתקנות את
המסגרת של התנאים שאפשר אח"כ לפרסם על-ידי החלטת ועדת השחרורים.

היו"ר ס. אונא:

אז אין לזה סוף.

י. ש. רוזנברג:

למשל, אני חושב שצריך להוסיף תנאי של קביעת
מקום מושבו של העברייין.

י. שופמן:

באם לפי הנוסח הזה אפשר גם לשחרר מכל התנאים,
או רק מחלק מהם.

ז. ורהפטיג:

לא התכוונו לשחרר מכל התנאים. אינני מעלה
על הדעת שועדת השחרורים תשחרר, למשל,
מהתנאי של אי-התחברות עם פושעים מועדיה.

ח. כהן:

לגבי התנאים החדשים שיצבעו על-ידי ועדת
השחרורים, חלה ההגבלה שהם צריכים להיות

ה' גלאס:

סבירים.

הוחלט: 1. לקבל את ההצעה למחוק את סעיף 2

הסתייגות לטר המסורה, ב. אזניה, י. ש. רוזנברג.

2. לקבל את הצעת ס. בגין להוסיף כי אפשר
יהיה לשחרר את האסיר מהתחייבות לקיים את
התנאים.

הסתייגות לטר המסורה, ב. אזניה.

3. לדחות את הצעת ז. ורהפטיג להוסיף כי אפשר
יהיה לשחרר גם מכל התנאים.